

Memòria

2013

Càtedra d'Estudis Marítims

AJUNTAMENT DE PALAMÓS

Índex

- E1 Fitxes de les activitats**
 - E.1.1 LLIÇÓ INAUGURAL DE LA CÀTEDRA D'ESTUDIS MARÍTIMS**
 - E.1.2 III JORNADA TÈCNICA SOBRE LA GAMBA VERMELLA**
 - E.1.3 I JORNADA TÈCNICA SOBRE PESCA-TURISME I TURISME PESQUER**
 - E.1.4 CICLE DE XERRADES CONVERSES DE TAVERNA 2013**
 - E.1.5 CICLE *IMATGES QUE FAN PARLAR* 2013**
 - E.1.6 PRESENTACIÓ DELS RESULTATS DEL PROJECTE “LA CUINA DEL PEIX ALS RESTAURANTS DEL BAIX EMPORDÀ”**
 - E.1.7 PRESENTACIÓ DEL PROJECTE SA LLONGADA**
 - E.1.8 IX MOSTRA DE DESTRESA MARINERA**
 - E.1.9 I MOSTRA DE SUBHASTA CANTADA DEL PEIX A PALAMÓS**

 - E2 Ressò extern**
 - E3 Liquidació del pressupost**
 - E4 Pla d'actuacions de l'any en curs**
 - E5 Pressupost per a l'any en curs**
 - E6 Altres**
-

EI Fitxes d'activitats

E I.1

LLIÇÓ INAUGURAL DE LA CÀTEDRA D'ESTUDIS MARÍTIMS 2012-2013
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☒ x seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent ☐ altres
Data 15 de novembre. Moll Pesquer, Palamós
Durada (en hores) 1,5h
Tipus de participació de la Càtedra ☒ X organitzadora ☐ co-organitzadora ☐ participació
Altres entitats co-organitzadores
Col·laboradors Nom Museu de la Pesca Confraria de Pescadors de Palamós
Nombre de participants De la UdG 3 De fora de la UdG 50
Enquestes de satisfacció. S'han fet? Sí ☐ No ☒ Valoració dels resultats Positiu. És l'onzena edició de la lliçó inaugural, i ha comptat amb una participació significativa de membres del sector pesquer.
Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra La lliçó inaugural és un acte acadèmic, però també simbòlic, que marca l'inici de les activitats pròpies de la Càtedra al llarg del curs 2013-2014. És un moment important també per reforçar els vincles de la Universitat amb el seu <i>partner</i> local, l'Ajuntament de Palamós, i per reforçar l'aposta per la Càtedra d'Estudis Marítims i el servei que ofereix a la societat.

Resum de l'activitat

La lliçó inaugural de la Càtedra d'Estudis Marítims es va celebrar a la sala d'audiovisual del Museu de la Pesca el 15 de novembre de 2013. Va comptar amb la participació del director de la Càtedra Dr. Joan Lluís Alegret, del Dr. Joaquim Maria Puigvert, vicerector de Recerca i Transferència del Coneixement de la UdG en representació de la Universitat, i de la Regidora de Cultura de l'Ajuntament de Palamós i vice-presidenta de la Fundació Promediterrània Gràcia Artigas. En els parlaments es va destacar el paper de la Càtedra al llarg dels darrers anys en l'estímul

a la recerca i la transferència de coneixement vers el sector pesquer, immers en un procés de reestructuració i reforma.

La tradicional lliçó inaugural va anar a càrrec del Dr. Pere Puig, investigador del ICM - CSIC, amb una conferència sota el títol "*Llaurant el fons marí: efectes de la pesca d'arrossegament en la dinàmica sedimentària i morfologia submarina del marge català*".

Recentment, un equip d'investigadors liderat pel Dr. Puig va publicar a la prestigiosa revista "*Nature*" un article on es demostrava que els principals canvis en el relleu submarí, comparables als que produeix l'agricultura a terra ferma, s'han produït en les zones d'activitat de la flota d'arrossegament, el que contrasta amb els sectors no freqüentats per la flota, que conserven el seu relleu natural, molt més accentuat i irregular.

A la lliçó es van parlar dels efectes d'aquest fenomen en distints caladors d'arrossegament d'arreu del món, entre ells els situats a banda i banda de la Fonera o Canó de Palamós, on treballa habitualment la flota dedicada a la pesca de la gamba.

La conferència va ser enregistrada pel servei de documentació del Museu de la Pesca i es pot consultar al seu canal de vídeo de Youtube.

E1.2

III JORNADA TÈCNICA SOBRE LA GAMBA VERMELLA
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☒ x seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent ☐ altres: Cicle de xerrades
Data 16 de març de 2013.
Durada (en hores) 6 hores
Tipus de participació de la Càtedra ☒ x organitzadora ☒ x co-organitzadora
Altres entitats co-organitzadores Museu de la Pesca
Col·laboradors Nom Institució Ajuntament de Palamós Amfitrió de l'acte Nom Institució Confraria de Pescadors de Palamós Amfitrió de l'acte Nom Institució Museu de la Pesca Col·laborador tècnic i logístic Nom Institució Generalitat de Catalunya. Direcció General d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Medi Natural Col·laborador participant Nom Institució Diputació de Girona Finançador Nom Institució Universitat de Girona. Consell Social Col·laborador finançador

<p>Nombre de participants De la UdG: 4 De fora de la UdG: 70</p>
<p>Enquestes de satisfacció. S'han fet? Sí ☐ No ☐</p> <p>Valoració dels resultats Positius. La jornada va aplegar una gran quantitat de pescadors, científics i gestors pesquers en un acte que tenia per objectiu posar en contacte i debatre conjuntament aspectes relacionats amb la pesquera de gamba.</p>
<p>Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra</p> <p>Des de la seva creació l'any 2000, la Càtedra d'Estudis Marítims treballa conjuntament amb el sector pesquer en la millora de la gestió de la pesquera de gamba vermella i ha participat activament en la definició del Pla de Gestió de la Gamba de Palamós, aprovat el 2013 pel Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente. Aquesta III Jornada tenia per objectiu presentar les novetats en relació al coneixement científic sobre la gamba i donar sortida a les investigacions generades per la UdG.</p>
<p><u>Resum de l'activita</u></p> <p>En els darrers anys, els avenços en la investigació científica sobre la gamba vermella (<i>Aristeus antennatus</i>) i la relació estreta entre científics i pescadors ha permès transferir i usar coneixement sobre l'espècie en els processos de presa de decisions sobre la gestió de la pesquera a ports com Palamós, on la gamba constitueix el principal recurs subhastat.</p> <p>La Càtedra d'Estudis Marítims, amb la col·laboració del Museu de la Pesca, l'Ajuntament de Palamós, la Confraria de Pescadors i el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, va organitzar una nova jornada destinada a posar en contacte els científics i els pescadors per compartir i debatre els darrers resultats científics, amb l'ànim d'afavorir el perfeccionament en l'adopció de mesures des del punt de vista de l'extracció, la comercialització i la posada en valor de la pesquera de gamba. A la tercera edició de la jornada tècnica van assistir científics i tècnics de diferents institucions per exposar les seves darreres investigacions i experiències, i conèixer, alhora, l'opinió del sector respecte als avenços en el coneixement i la seva aplicació pràctica.</p> <p>Programa de la jornada</p> <p>Presentació a càrrec de Jordi Ciuraneta, director general de Pesca i Afers Marítims de la Generalitat de Catalunya, i M. Teresa Ferrés, alcaldessa de Palamós i presidenta de la Fundació Promediterrània</p> <p><i>La importància del sector pesquer en la investigació oceanogràfica. La gamba vermella a Catalunya i Balears: alguns resultats.</i> Dra. Beatriz Guijarro. Instituto Español de Oceanografía Balears</p> <p><i>Relació entre ambient i pesca. Ens pot ajudar aquest coneixement a la gestió dels recursos pesquers?</i> Dr. Joan Baptista Company. Institut de Ciències del Mar – CSIC</p> <p><i>La genètica de la gamba de Palamós i la gamba gegant al descobert: una eina més per a la seva gestió.</i> Dres. Victòria Fernández i Marina Roldan. Universitat de Girona</p>

El programa MSC de certificación de pesquerías sostenibles: oportunidades y retos. Carlos Montero. Marine Stewardship Council

Totes les intervencions es poden consultar al canal de vídeo del Museu de la Pesca a Youtube

Cartell de l'activitat

Dissabte
16 / 03 / 2013
9.30 – 13.30h
Palamós
Casa del Mar

III JORNADA CIENTÍFICO-TÈCNICA SOBRE LA GAMBA DE PALAMÓS

La jornada presenta els darrers avenços científics en el camp del coneixement de la **gamba vermella** (*Aristeus antennatus*) amb l'ànim d'afavorir el debat en el sector i l'adopció de mesures des del punt de vista de l'extracció, la comercialització i la seva rendibilització.

9.30h
Inauguració de la jornada
Sr. Jordi Guzmán i Bui, director general de Pesca i Afers Marítims de la Generalitat de Catalunya, i M. Teresa Ferris i Anís, alcaldessa de Palamós i presidenta de la Fundació Promociderrània

9.45h – 10.45h
La importància del sector pesquer en la investigació oceanogràfica
La gamba vermella a Catalunya i Balears: alguns resultats
Dra. Beatriz Guisasa, Instituto Español de Oceanografía Balears

Pausa-café
11.15h-12.00h
Relació entre ambient i pesca. Ens pot ajudar aquest coneixement a la gestió dels recursos pesquers?
Dr. Joan Baptista Company, Institut de Ciències del Mar – CSIC

12.00h-12.45h
La genètica de la gamba de Palamós i la gamba gegant al descobert: una eina més per a la seva gestió.
Dres. Victoria Fernández i Marina Roldán, Universitat de Girona

12.45h-13.30h
El programa MSC de certificació de pesquerías sostenibles: oportunidades y retos
Carlos Montero, Marine Stewardship Council

INSCRIPCIÓ (GRATUÏTA)
CATEDRA D'ESTUDIS MARÍTIMS
Tel. 972 49 12 44 – Fax 972 31 21 44
dicoen@edg.edu – <http://com.edg.edu>
SEU DE LA JORNADA: Casa del Mar
Pl. de la Catedral, 3 - Palamós
ES RECOMANA LA INSCRIPCIÓ ANTICIPADA.
LA CAPACITAT DE LA SALA ES LIMITADA

Organització: **ARISTEUS** (amb col·laboració de: **INSTITUT DE CIÈNCIES DEL MAR**, **INSTITUT D'ESTUDIS MARÍTIMS**, **SECRETARIA D'ESTUDIS MARÍTIMS**, **UNIVERSITAT DE GIRONA**, **CONSEJO REGULADOR DE LA PESCA**, **MUSEU DE LA PESCA**)

Imatges de la III jornada tècnica sobre la gamba vermella

E I. 3

I JORNADA SOBRE PESCA-TURISME I TURISME PESQUER
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☒ x seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent ☐ altres: Cicle de xerrades
Data 9 de novembre de 2013.
Durada (en hores) 6 hores
Tipus de participació de la Càtedra ☒ organitzadora ☒ co-organitzadora
Altres entitats co-organitzadores Museu de la Pesca
Col·laboradors Nom Institució Ajuntament de Palamós Amfitrió de l'acte Nom Institució Confraria de Pescadors de Palamós Amfitrió de l'acte Nom Institució Museu de la Pesca Col·laborador tècnic i logístic Nom Institució Generalitat de Catalunya. Direcció General de Pesca i Afers Marítics Co-organitzadora Nom Institució Diputació de Girona Col·laborador
Nombre de participants De la UdG: 2 De fora de la UdG: 80

Enquestes de satisfacció.

S'han fet?

Sí **No**

Valoració dels resultats

Positiu, era la primera jornada tècnica organitzada a Catalunya on es discutien aspectes relacionats amb la posada en funcionament i organització de l'activitat de la pesca-turisme. L'activitat va generar un gran debat entre el públic assistent i es va acordar la necessitat d'organitzar una segona jornada entre 2014.

Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra

Des de la seva creació l'any 2000, la Càtedra d'Estudis Marítims treballa conjuntament amb el sector pesquer en el disseny d'iniciatives per a la valorització de l'activitat i les seves captures. La pesca-turisme és una de les activitats que han d'afavorir una diversificació d'ingressos, alhora que estimula un major coneixement de la pesca entre la societat, aspectes centrals en la missió de la CEM. Alhora, es va aprofitar per apropar els investigadors de la UdG als sectors econòmics.

Resum de l'activitat

La publicació del decret 87/2012 de 31 de juliol sobre pesca-turisme i el turisme pesquer i aqüícola en aigües marítimes i continentals de Catalunya ha donat la possibilitat a les empreses pesqueres a diversificar i complementar els ingressos amb l'oferta d'activitats de caràcter turístic, educatiu i cultural.

Un any després de l'aprovació del decret de pesca-turisme, i de l'aparició de diferents projectes al llarg del litoral català, la Càtedra d'Estudis Marítims (Universitat de Girona – Ajuntament de Palamós), amb la col·laboració de la Direcció General de Pesca i Afers Marítims de la Generalitat de Catalunya, va decidir organitzar una jornada tècnica de reflexió i debat sobre l'activitat del pesca-turisme a Catalunya, en la qual es van analitzar els condicionants legals i tècnics, l'impacte, els reptes econòmics i les diferents solucions adoptades pel sector pesquer per al desenvolupament de l'activitat. L'objectiu de la jornada era conèixer l'estat actual i les possibles vies de futur del pesca-turisme com a eina de millora econòmica, com a plataforma de promoció i de valorització del sector pesquer i dels seus productes cap a la societat.

La jornada va comptar amb la participació de representants de l'administració, experts en el sector turístic i cultural i diferents promotors d'iniciatives de pesca-turisme de tota Catalunya.

Programa de la jornada

Obertura a càrrec de la Sra. Àngela Seira, subdirectora general de coordinació de la Direcció General de Pesca i Afers Marítims de la Generalitat de Catalunya, i M. Teresa Ferrés i Àvila, alcaldessa de Palamós i presidenta de la Fundació Promediterrània.

El marc jurídic de pesca-turisme: noves possibilitats per al sector pesquer. Frederic Valls. Direcció General de Pesca i Afers Marítims

Turistes pescant, pescant turistes. Reflexions d'una trobada singular. Saida Palou. Universitat de Girona

¿Cambio de rol? Herramientas de interpretación al servicio del pescador. Eduardo Martínez. Hidria, Ciencia, ambiente y desarrollo

Taula d'experiències en pesca-turisme a Catalunya. Amb la participació de l'Estació Nàutica de Roses, Tuna-Tour (L'Ametlla de Mar), Estació Nàutica de Sant Carles de la Ràpita i Confraria de Pescadors de Palamós.

Finalment es va obrir un torn de paraules i un debat entre els assistents.

Imatges de la I jornada tècnica sobre pesca-turisme i turisme pesquer a Palamós

E1.4

CICLE DE XERRADES CONVERSES DE TAVERNA 2013
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☐ seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent ☒ altres: Cicle de xerrades
Data 6 sessions, el segon divendres de cada mes. De març a juny i d'octubre a novembre
Durada (en hores) 1 hora per cada sessió
Tipus de participació de la Càtedra ☒ organitzadora ☒ co-organitzadora
Altres entitats co-organitzadores Museu de la Pesca
Col·laboradors Nom Institució Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals. Generalitat de Catalunya Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Diputació de Girona Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Confraria de Pescadors de Palamós Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Associació Cultural Amics del Museu de la Pesca Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra
Nombre de participants De la UdG: 4 De fora de la UdG: 320

Enquestes de satisfacció.

S'han fet?

Sí **No**

Valoració dels resultats

Positius, ja que aquesta activitat permet reforçar la vinculació de la Càtedra amb el territori. Especialment, estreny la seva relació amb el sector pesquer i la comunitat marítima de la costa gironina.

Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra

Per una banda, les *Converses de Taverna* són una plataforma de difusió del coneixement popular i tradicional a la societat gràcies a la selecció dels temes tractats i els ponents convidats a participar-hi; per l'altra, cada sessió de les *Converses* són un document etnogràfic d'alt valor, els continguts dels quals són usats habitualment com a font d'informació primària en les diferents recerques dirigides per la CEM o en les que participa com a col·laborador.

Resum de l'activitat

Aquesta activitat és coordinada des de la Càtedra d'Estudis Marítims en col·laboració amb el Museu de la Pesca. Es compon d'un seguit de sessions celebrades un cop al mes a la taverna d'origen mariner "Pepa Caneja", de Palamós. Va néixer fa 13 anys amb la voluntat de identificar, documentar, compartir i apropar al públic els coneixements transmesos oralment i la saviesa de les generacions que conformen la comunitat pesquera i marítima de la Costa Brava i de Palamós en particular. Amb els anys, les *Converses de Taverna* han esdevingut un referent a tot el litoral català i el model ha estat imitat a molts pobles i per moltes institucions. Ha estat des del principi una activitat atractiva i molt acceptada pel públic, que cada segon divendres de mes omple la taverna del port per a escoltar la història marítima de la comunitat explicada en primera persona.

Imatges de les sessions de Converses de Taverna 2013

Entre les finalitats principals de l'activitat es troba la de posar a disposició de la societat i de la recerca científica els continguts recollits per mitjà de l'enregistrament de cada sessió. La col·lecció *Converses de Taverna* constitueix un material documental molt interessant per als usuaris de Documare: centre de documentació de la pesca i el mar, servei encarregat de la gestió i la difusió.

Enguany les *Converses de Taverna* s'han integrat en un programa conjunt anomenat "Memòria Viva" que recull totes les activitats de caire etnològic i de promoció del patrimoni immaterial

marítim organitzades a Palamós.

Cada temporada es reparteix en dos anys, seguint el curs acadèmic. L'any 2013 s'han celebrat 5 sessions, tractant els següents temes:

- 8 Març.** Nissagues de pescadors palamosins
- 12 Abril.** Històries de la pesca de la Gamba de Palamós
- 10 Maig.** Els primers submarinistes
- 7 Juny.** Els fogons dels pescadors
- 8 Novembre:** La pesca de la llagosta

Aquesta activitat té associat un material de difusió propi: cartells i flyers, amb la programació de totes les xerrades detallada.

E1.5

CICLE IMATGES QUE FAN PARLAR 2013
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☐ seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent ☒ altres: Cicle de xerrades
Data 4 sessions, durant un divendres de cada mes: gener, febrer, març i desembre
Durada (en hores) 1'30 hora per cada sessió
Tipus de participació de la Càtedra ☐ organitzadora ☒ co-organitzadora
Altres entitats co-organitzadores Museu de la Pesca – Ajuntament de Palamós
Col·laboradors Nom Institució Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals. Generalitat de Catalunya Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Diputació de Girona Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Confraria de Pescadors de Palamós Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Associació Cultural Amics del Museu de la Pesca Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Documare. Centre de Documentació de la Pesca i el Mar Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Servei d'Arxiu Municipal de Palamós

<p>Participació del col·laborador en la selecció d'imatges</p>
<p>Nombre de participants De la UdG: 1 De fora de la UdG: 180</p> <p>Al voltant de 50 persones per sessió</p>
<p>Enquestes de satisfacció. S'han fet? Sí ☐ No ☐</p> <p>Valoració dels resultats Resultats positius. L'activitat serveix per apropar la Càtedra a la societat, alhora que els assistents són participants del procés de documentació del fons fotogràfic del Museu de la Pesca i el seu centre de documentació, tot aportant informació molt valuosa al procés.</p>
<p>Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra</p> <p>Aquesta activitat enllaça amb l'objectiu de Càtedra d'Estudis Marítims d'acostar el coneixement científic a la societat per mitjà d'activitats de difusió i divulgació cultural dirigides a un públic ampli i no especialitzat. A més, permet mostrar al públic i documentar amb precisió imatges recollides en el transcurs de les recerques realitzades des de la Càtedra d'Estudis Marítims, un retorn a la comunitat de les tasques lligades a la investigació del passat mariner del litoral gironí.</p>
<p><u>Resum de l'activitat</u></p> <p>A través de la projecció d'una selecció de fotografies del fons d'imatges del Museu de la Pesca a la sala d'audiovisual del mateix museu, el públic assistent participa de forma comunitària en la tasca de documentar el contingut de les imatges: els espais, les escenes, els protagonistes, la datació de la imatge, etc.</p> <p>Bona part de les imatges documentades havien estat recollides prèviament en el marc de diferents recerques dutes a terme per la mateixa Càtedra d'Estudis Marítims els anys anteriors.</p> <p>Les sessions d'activitat realitzades durant el 2012 han estat les següents:</p> <p>18 de gener: "Palamós en blanc i negre" 15 de febrer: "Vorejant la costa" 15 de març: "Palamós festiu: actes i festes populars a casa nostra" 13 de desembre: "Fer la mili a la Marina"</p>

Flyers editats per la difusió de l'activitat

IMATGES QUE FAN PARLAR

2012 14 de desembre **EL MUSEU DE LA PESCA FA 10 ANYS**
2013 18 de gener **PALAMÓS EN BLANC I NEGRE**
 15 de febrer **VOREJANT LA COSTA**
 15 de març **PALAMÓS FESTIU. ACTES I FESTES POPULARS A CASA NOSTRA**
Fons fotogràfic del Servei d'Arxiv Municipal de Palamós

Una imatge és la realitat mateixa. La riquesa que ens mostra una fotografia recull una gran quantitat d'informació i genera un seguit de preguntes. Què i qui hi veiem? De quina època és? On és? Una imatge ens resultarà muda si no coneixem el que ens mostra.

Us convidem a participar, durant quatre divendres a les 7 de la tarda al Museu de la Pesca, en una trobada en què les fotografies antigues recollides durant anys pel museu ens parlaran i ens desvetllaran la seva història i entre tots intentarem respondre a aquestes preguntes.

Museu de la Pesca. Moll pesquer s/n 17230 Palamós - T 972 600 424 - 972 601 244
 museudelapesca@palamos.cat - www.museudelapesca.org

MUSEU DE LA PESCA
 PATROCINA: **UNIVERSITAT DE PALAMÓS** **Consell d'Estudis Marítims**
DEPARTAMENT D'ESTUDIS MARÍTIMS
DEPARTAMENT D'INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA
DEPARTAMENT D'INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA
DEPARTAMENT D'INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA
DEPARTAMENT D'INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA

Converses de taverna

Memòria Viva 2013
2014

Els mestres dels fogons

Imatges que fan parlar

Museu de la Pesca

Díalegs amb la gent de mar
Descoberta dels fons fotogràfics
Aproximació a la nostra cuina marinera

Palamós
 Octubre 2013 - Juny 2014
 Taverna Ca la Pepa Caneja
 Museu de la Pesca
 Espai del Peix

E1.6

PRESENTACIÓ DELS RESULTATS DEL PROJECTE “LA CUINA DEL PEIX ALS RESTAURANTS DEL BAIX EMPORDÀ”
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☐ seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent ☒ Presentació pública dels resultats de la recerca
Data 14 de juny de 2013. Museu de la Pesca
Durada (en hores) 1,15h
Tipus de participació de la Càtedra ☐ organitzadora ☒ co-organitzadora ☐ participació
Altres entitats co-organitzadores Museu de la Pesca Documare: centre de documentació de la pesca i el mar
Col·laboradors Nom Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)
Nombre de participants De la UdG: 1 De fora de la UdG: 30
Enquestes de satisfacció. S'han fet? Sí ☐ No ☒ Valoració dels resultats Positius. La presentació dels resultats de la recerca va posar de relleu alguns aspectes desconeguts i polèmics relacionats amb la cuina del peix que s'ofereix a bars i restaurants de la comarca del Baix Empordà. La presentació va generar un debat posterior amb el públic assistent.
Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra Un dels objectius principals de la CEM és el d'esdevenir de plataforma per a la promoció i la

difusió del coneixement generat per la recerca científica en l'àmbit del patrimoni i la cultura marítima. Per això la presentació de la recerca s'adequa exactament a la tasca encomanda a la CEM, especialment perquè està també en la gènesi del nou equipament cultural "Espai del Peix."

Resum de l'activitat

La CEM va organitzar la presentació dels resultats del projecte de recerca "*La cuina del peix als restaurants del Baix Empordà: implicacions per a la indústria turística i el sector pesquer*", amb l'objectiu de donar-los a conèixer a la societat. Era una recerca destinada a descriure, mesurar i analitzar la cuina elaborada amb peix als restaurants de la comarca.

Al llarg de l'acte es van presentar les qüestions centrals que va tractar l'estudi, com ara l'anàlisi de la cuina a partir de l'oferta a les cartes dels restaurants, la mesura de les espècies més usades, una anàlisi tipològica de les cuines relacionades amb el peix o la relació entre cuina marinera i turisme gastronòmic en el marc de la Costa Brava.

L'estudi conclou que la cuina del peix és ja un dels principals actius del Baix Empordà com a destinació turística. La responsabilitat dels restaurants en aquest sentit passa per l'aposta i la promoció d'espècies del territori menys conegudes, més econòmiques i amb un gran potencial gastronòmic. Deslligar "menjar peix" amb "pràctica de luxe" pot potenciar la cultura del peix entre amples sectors socials i ajudar a conscienciar la societat dels reptes i les oportunitats a encarar en els propers anys.

L'estudi ha estat dut a terme per l'equip d'investigació del Museu de la Pesca i Documare: centre de documentació de la pesca i el mar, i va comptar amb el suport de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals i la Diputació de Girona.

L'acte es va incloure dins del cicle "Cultura Viva", organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per a la promoció i difusió de la recerca etnològica a Catalunya.

Moment de la presentació de l'estudi

L'estudi es pot consultar a través de la web del Museu de la Pesca. La presentació es va enregistrar i es pot consultar a través del canal de vídeo del Museu de la Pesca a Youtube.

E1.7

<p>PRESENTACIÓ DEL PROJECTE “LA LLONGADA” SOBRE EL PATRIMONI ETNOLÒGIC DELS PESCADORS ARTESANALS DE L’ESTARTIT</p>
<p>Tipus d’activitat:</p> <p>☐ congrés</p> <p>☐ seminari, jornada, conferència...</p> <p>☐ activitat docent</p> <p>☒ Presentació pública dels resultats de la recerca</p>
<p>Data</p> <p>20 de setembre de 2013. Museu de la Pesca</p>
<p>Durada (en hores)</p> <p>1,15h</p>
<p>Tipus de participació de la Càtedra</p> <p>☐ organitzadora</p> <p>☒ co-organitzadora</p> <p>☐ participació</p>
<p>Altres entitats co-organitzadores</p> <p>Museu de la Pesca</p> <p>Documare: centre de documentació de la pesca i el mar</p>
<p>Col·laboradors</p> <p>Institució</p> <p>Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals.</p> <p>Generalitat de Catalunya</p> <p>Contribució a l’organització del cicle de conferències</p>
<p>Nombre de participants</p> <p>De la UdG: 1</p> <p>De fora de la UdG: 20</p>
<p>Enquestes de satisfacció.</p> <p>S’han fet?</p> <p>Sí ☐ No ☒</p> <p>Valoració dels resultats</p> <p>Positius. Els assistents van tenir l’oportunitat de conèixer un projecte més relacionat amb la conservació i difusió del patrimoni etnològic dels pescadors de la Costa Brava.</p>
<p>Breu justificació de l’interès de l’activitat en relació als objectius de la Càtedra</p>

Un dels objectius principals de la CEM és el d'esdevenir plataforma per a la promoció i la difusió del coneixement generat per la recerca científica en l'àmbit del patrimoni i la cultura marítima. Per això la presentació de la recerca s'adequa exactament a la tasca encomanda a la CEM, com a impulsora de la investigació en aquest àmbit i el seu compromís de retorn a la societat .

Resum de l'activitat

Miquel Sacanell va pronunciar el 20 de setembre al Museu de la pesca una conferència per a presentar "La Llongada", el projecte de recerca etnològica sobre la pesca artesanal a l'Estartit i les Illes Medes.

Sacanell, pescador i biòleg de formació, va posar en valor el coneixement ecològic tradicional dels pescadors locals que es troba en la base de la gestió de les pesqueres de la zona, entre elles la sèpia o la llagosta. Va descriure les tècniques de pesca, les embarcacions, les espècies objectius o les temporades per a cada espècie. Aquesta informació es compactarà en una exposició divulgativa sobre la pesca a l'Estartit i el parc natural de les Illes Medes.

El projecte compta amb la participació i la col·laboració de l'Ajuntament de Torroella i l'Estartit, el Museu de la Mediterrània, el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter i la Confraria de Pescadors de l'Estartit. El Museu de la Pesca, a través de Documare, també ha estat assessor del projecte.

L'acte es va incloure dins del cicle "Cultura Viva", organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per a la promoció i difusió de la recerca etnològica a Catalunya.

Moment de la presentació de la recerca

La presentació es va enregistrar i es pot consultar a través del canal de vídeo del Museu de la Pesca a Youtube.

E 1.8

IX MOSTRA DE DESTRESA MARINERA
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☐ seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent ☒ Mostra d'oficis tradicionals
Data 19 de maig. Moll Pesquer, Palamós
Durada (en hores) 6h
Tipus de participació de la Càtedra ☐ organitzadora ☒ co-organitzadora ☐ participació
Altres entitats co-organitzadores Museu de la Pesca
Col·laboradors Nom Ajuntament de Palamós Ports de la Generalitat
Nombre de participants De la UdG: 2 De fora de la UdG: 5.000
Enquestes de satisfacció. S'han fet? Sí ☐ No ☒ Valoració dels resultats Positiu. La mostra de destresa marinera vinculada a oficis tradicionals va atraure un gran nombre de públic i va servir d'aparador d'artesans en actiu que han recuperat i mantenen les formes de treball tradicionals de la Costa Brava
Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra La mostra ha estat una gran plataforma per a la difusió de formes tradicionals de treball que formen part del catàleg de patrimoni immaterial de la comunitat marinera de la costa catalana. A banda de servir de contacte per captar nous informants en futures recerques, la mostra és una constatació clara del treball per recuperar el patrimoni marítim a través de la recerca i la dinamització cultural.

Resum de l'activitat

La IX Mostra de Destresa Marinera, organitzada el dissabte 19 de maig al moll pesquer de Palamós, va consistir en una exhibició pública de les habilitats dels professionals artesans relacionats amb les feines del mar. Es van poder contemplar i seguir els procediments artesanals dels nostres pescadors i d'altres oficis vinculats al mar i la navegació en la confecció de tota mena d'estris i utensilis necessaris per a sortir a la mar a feinejar.

Es van fer demostracions de construcció de nanses, de mestres d'aixa, taller de corderia, de confecció de veles, de confecció de palangres, de remendar xarxes, confecció de cistells i paneres, de salaó, de nusos mariners i d'altres oficis i habilitats vinculades als treballs de pesca tradicional.

Des de la Càtedra d'Estudis Marítims s'organitzà l'esdeveniment, s'elaborà el programa, es van captar els especialistes en oficis mariners i es van confeccionar fitxes informatives per a cada demostració.

Els tallers que hi participaren foren els següents:

- Cuina marinera
- Nusos mariners
- Demostració de modelisme naval
- Confecció de nanses
- Construcció i reparació d'embarcacions
- Confecció de palangres
- Remendar xarxes
- Armar xarxes
- Armar tresmall
- Taller de veles
- Construcció de bossells
- Confecció de caps

Imatges de l'activitat:

E1.9

I MOSTRA DE SUBHASTA CANTADA A PALAMÓS
Tipus d'activitat: ☐ congrés ☐ seminari, jornada, conferència... ☐ activitat docent x altres: Activitat de difusió etnològica
Data 19 de juliol
Durada (en hores) 1'30 hora
Tipus de participació de la Càtedra ☐ organitzadora x co-organitzadora
Altres entitats co-organitzadores Museu de la Pesca – Ajuntament de Palamós
Col·laboradors Nom Institució Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals. Generalitat de Catalunya Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Confraria de Pescadors de Palamós Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Associació Cultural Amics del Museu de la Pesca Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra Nom Institució Documare. Centre de Documentació de la Pesca i el Mar Contribució del col·laborador al prestigi de la Càtedra
Nombre de participants De la UdG: 1 De fora de la UdG: 300
Enquestes de satisfacció. S'han fet? Sí ☐ No ☐

Valoració dels resultats

Resultats positius. Malgrat la pluja, que va obligar a canviar ràpidament l'emplaçament de l'acte, la subhasta va ser tot un èxit, tant d'assistència de públic com d'implicació dels participants.

Breu justificació de l'interès de l'activitat en relació als objectius de la Càtedra

Aquesta activitat enllaça amb l'objectiu de la Càtedra d'Estudis Marítims d'acostar el coneixement científic a la societat per mitjà d'activitats de difusió i divulgació cultural dirigides a un públic ampli i no especialitzat. En aquest sentit, la celebració de la subhasta va servir per donar a conèixer la història de la comercialització del peix a Catalunya amb la participació d'antics subhastadors, peixaters i compradors. Alhora, va reforçar el vincle de la CEM amb la confraria de pescadors, el col·lectiu que la integra i la seva història.

Resum de l'activitat

Es caracteritzava per la cantarella del subhastador que subhastava el peix a la baixa, tot emprant un argot i unes expressions, postures i gestos singulars, només comprensibles per als pescadors i peixaters participants.

Per donar a conèixer i posar en valor la subhasta a veu o "cantada" - el sistema emprat tradicionalment pels pescadors per vendre el peix a les platges i llotges de Catalunya -, el Museu de la Pesca, amb la col·laboració de la Càtedra d'Estudis Marítims i la Confraria de Pescadors de Palamós, van celebrar el 19 de juliol una mostra de subhasta cantada del peix en el marc de la celebració de la festivitat de la Mare de Déu del Carme. Aquesta acció de difusió i divulgació de les formes tradicionals de dur a terme la primera venda del peix va comptar amb la participació d'Albert Ros, pescador i antic subhastador de la llotja de Blanes i del col·lectiu de peixaters i peixateres locals. Va ser un dels actes programats a Palamós dins del cicle Cultura Viva impulsat per la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals

El peix subhastat a Palamós el cedeix la Confraria de Pescadors i un cop realitzada l'activitat va anar íntegrament a parar al Banc dels Aliments de Palamós.

E2 Ressò extern

A) Presència de la Càtedra o dels col·laboradors en mitjans de comunicació

Premsa escrita

Mitjà	Diari de Girona
Data	16 de març 2013
Títol de l'article o escrit	Palamós tindrà en menys d'un mes el pla de gestió de la gamba
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	Universitat de Girona
Data	30 abril 2013
Títol de l'article o escrit	La Universitat de Girona rep la Gamba d'Or 2013
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	Costa Brava Digital
Data	30 d'abril 2013
Títol de l'article o escrit	La Universitat de Girona és distingida amb la Gamba d'Or 2013
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	Ràdio Palamós
Data	30 d'abril 2013
Títol de l'article o escrit	La Universitat de Girona, Gamba d'Or 2013.
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	Diari de Girona
Data	1 de maig 2013
Títol de l'article o escrit	La UdG rep la Gamba d'Or d'enguany
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	Generalitat de Catalunya. Servei de Premsa
Data	1 juliol 2013

Títol de l'article o escrit	Palamós acull una jornada sobre la pesca de la gamba vermella
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	El Punt Avui
Data	10 de novembre 2013
Títol de l'article o escrit	Volen que el Pesca Turisme de Roses no es limiti a l'estiu
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	Diari de Girona
Data	10 de novembre 2013
Títol de l'article o escrit	Palamós acull una jornada que analitza els beneficis del projecte Pesca Turisme
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

Mitjà	Costa Brava Digital
Data	11 novembre 2013
Títol de l'article o escrit	Palamós acull una jornada tècnica sobre el futur de la pescaturisme
Autor (si és col·laborador de la Càtedra)	

E3 Liquidació del pressupost

INGRESSOS	Universitat de Girona		Fundació Promediterrània	Total
Pressupost 2013		4.000,00 €	Aportació 2013	19.308,54 €
Romanents 2012		65,48 €		
Subvencions				
1	Consell Social UdG. Ajut 2013 per Jornada Tècnica sobre Pescaturisme	1.500,00 €		
2	Fundació Privada: Girona, Universitat i Futur (FUIF). Ajut 2013 Taller "avui cuinem peix nosaltres"	500,00 €		
3	Fundació Privada: Girona, Unviersitat i Futur (FUIF) Romanents Ajut 2012. Pla de gestio de la pesca.	700,00 €		
		6.765,48 €	19.308,54 €	26.074,02 €

E3 Liquidació del pressupost

DESPESES	Universitat de Girona	Fundació Promediterrània	Total
	Minuta Sr. Joan Baptista Company. Conferència "L'estat actual de la recerca científica sobre la gamba". 250,00 €	Personal eventual (Mitja jornada 1 tècnic) Difusió i publicitat 13.647,50 € 699,00 €	
	Lupagràfics. Disseny i maquetació guia consumidor "Espai del Peix" 499,97 €	Cicles, jornades i conferències Jornada Gamba 16/3/2013 321,02 €	
	Minuta. Sr. Pere Puig Alenyà. Llicò Inaugural Càtedra Estudis Marítims (CEM), curs 2013-2014. 15/11/2013 200,00 €	Destresa marinera (Terra de Mar) 19/5/2013 300,00 €	
	Lupagrafics. Parcial factura Disseny imatge gràfica Jornada Tècnica Pescaturisme. 63,00 € Complement per direcció de la Càtedra 3.037,72 €	Jornada Pesca-Turisme 09/11/2013 419,17 €	
Finalistes	1 Ajut Jornada Tècnica sobre Pescaturisme Lupagrafics. Parcial factura Disseny imatge gràfica 300,00 €	Despeses generals. Quantitats proporcionals a les despeses derivades del funcionament ordinari de la Fundació (telèfons, llum, neteja, ascensor, alarma, etc...) 3.921,85 €	
	Fundació Promediterrània. Disseny, organització i taller de la jornada Gallaecia. Ponència del Sr. Eduardo Martínez 1.000,00 € 200,00 €		
	3 Museu de la Pesca. Disseny, difusió i coordinació. Pla de gestió de la pesca. 700,00 €		
	6.250,69 €	19.308,54 €	25.559,23 €
	Romanents 2013 514,79 €	- €	514,79 €

E4 Pla d'actuacions de l'any en curs

1. JORNADES, CONFERÈNCIES I PRESENTACIONS

- Organització de la **X Mostra de Destresa Marinera**, en el marc del festival marítim Palamós Terra de Mar 2014
- **Taller divulgatiu sobre la gamba vermella**. Fira de la Gamba. 7 de juny
- **Lliçó inaugural curs 2014-2015 de la Càtedra d'Estudis Marítims**. Octubre
- **II Jornada sobre pesca-turisme i turisme pesquer a Catalunya**. Novembre 2014
- **Memòria Viva**
 - Tres sessions de les **Imatges que fan parlar**. Gener, febrer i Desembre
 - Cinc sessions de les **Converses de Taverna**. Març, abril, juny i novembre.
- Presentació de l'edició en DVD d'una selecció de fragments de **Converses de Taverna**, en col·laboració amb Videoplay Serveis.

2. CICLES I CURSOS

- **III Curs d'iniciació a la navegació astronòmica**. Gener
- **V Curs de restauració i manteniment d'embarcacions tradicionals**. Octubre

3. PUBLICACIONS

- **La cuina del peix segons els nostres pescadors: guia del consumidor**. En col·laboració amb el Museu de la Pesca i Documare: centre de documentació de la pesca i el mar

4. DIFUSIÓ

- Manteniment i actualització de la web de la CEM al domini udg.edu
- Aprofitament de les plataformes de difusió i perfils socials del Museu de la Pesca, l'Espai del Peix i la Universitat de Girona
- Col·laboracions periòdiques en la *Revista del Baix Empordà*

E5 Pressupost de l'any en curs 2014

PRESSUPOST INGRESSOS 2014	
Aportació UdG pressupost 2014	4.000,00
Ajut Consell Social UdG	1.000,00
Ajut Fundació Privada: Girona, Universitat i Futur	700,00
Romanent 2013	514,79
INGRESSOS UNIVERSITAT DE GIRONA	6.214,79
Aportació de la FUNDACIÓ PROMEDITERRÀNIA A LA CÀTEDRA	20.000,00
TOTAL INGRESSOS	26.214,79 €

PRESSUPOST DESPESES 2014	
Despeses corrents i serveis	3.177,07
Altres	3.037,72
DESPESES UNIVERSITAT DE GIRONA	6214,79
Personal eventual	13.700,00
Difusió i publicitat	570,00
Publicacions	430,00
Jornades conferències i presentacions	800,00
Cicles i cursos	580,00
Despeses generals	3.920,00
DESPESES FUNDACIÓ PROMEDITERRÀNIA	20.000,00
TOTAL DESPESES	26.214,79 €

E6 Altra informació que vulgueu aportar

Nomenaments i participació en òrgans de direcció

La CEM ha estat nomenada Membre del Consell Assessor de Pesca – Comissió Recerca i Sostenibilitat. Direcció General de Pesca i Afers Marítims. Generalitat de Catalunya

La CEM ha estat nomenada Membre del Consell Assessor de Pesca – Grup de Treball pel seguiment del Pla de Gestió de la Gamba. Direcció General de Pesca i Afers Marítims. Generalitat de Catalunya

La CEM ha estat nomenada Membre de la Comissió de Seguiment Pla de Gestió de la Gamba de la Confraria Pescadors Palamós

La CEM és Membre de la Comissió del Pla Estratègic per la millora de la Pesca d'Arrossegament. Associació d'Armadors d'Arrossegament de la Costa Brava

La CEM continua com a Patrona a la Fundació Promediterrània en representació de la Universitat de Girona

Assistència a actes com a Director de la Càtedra d'Estudis Marítims – 2013:

16/02/2014	Jornada Científico-tècnica sobre la Gamba de Palamós
20/03/2014	Presentació llibre Palamós
05/04/2014	Presentació Reserva Marina a Roses encarregada pel Ministerio
18/04/2014	Assistència a la Comissió del Pla Estratègic d'Arrossegament de la Confraria de Palamós
29/04/2014	Assistència a la Comissió del Pla Estratègic d'Arrossegament de la Confraria de Palamós
16/05/2014	Museu Marítim Barcelona- Reunió Curs turisme marítim Universitat de Mondragón
23/05/2014	Assistència a la Comissió del Pla Estratègic d'Arrossegament de la Confraria de Palamós
20/06/2014	Assistència a la Comissió Premis recerca La Equitativa – Palamós
29/06/2014	Presència com a director de la CEM a la celebració de la Festivitat de Sant Pere a la Confraria de Pescadors de Palamós
02/07/2014	Presentació del Pla de Gestió de la Gamba de Palamós
15/07/2014	Assistència a la reunió de la Confraria amb CEPESCA
21/07/2014	Presència com a director de la CEM a la celebració de la Festivitat de la Mare de Déu del Carme, organitzada per la Confraria de Pescadors de Palamós.
23/07/2014	Assistència a la Comissió del Pla Estratègic d'Arrossegament de la Confraria de Palamós
02/08/2014	Reunió del Patronat de la Fundació Promediterrània

06/09/2014	Inauguració del curs acadèmic de la UdG
26/09/2014	Presència en el procés de selecció de personal de la Confraria de Pescadors de Palamós
30/10/2014	Assistència a la Comissió del Pla Estratègic d'Arrossegament de la Confraria de Palamós
07/11/2014	Assistència al Consell de Pesca celebrat per la Generalitat de Catalunya a Barcelona
09/11/2014	Celebració de la I Jornada sobre Pesca-turisme i turisme pesquer a Palamós
12/11/2014	Visita de l'Equip de Rectorat UdG a l'Espai del Peix
15/11/2014	Celebració de la lliçó inaugural de la Càtedra d'Estudis Marítims a Palamós
16/11/2014	Assistència a la Jornada sobre Pesca Artesanal a Barcelona
19/11/2014	Assistència a la reunió sobre el Projecte Patrimoni Marítim
20/11/2014	Reunió sobre Pla Comunicació Associació Armadors Arrossegament
21/11/2014	Presentació del projecte PESCUM a la Jornada sobre Patrimoni Marítim a Bilbao
4/12/2014	Assistència a la comissió encarregada de la contractació d'un tècnic a la Confraria de Pescadors de Palamós
10/12/2014	Assistència a la Comissió del Pla Estratègic d'Arrossegament de la Confraria de Palamós
